

Meditiinidoktor Annika Reintam

Joel Starkopf – TÜ anesthesioloogia ja intensiivravi kliinik

5. septembril 2008 kaitses Tartu Ülikooli arstiteaduskonna nõukogus doktorikraadi Annika Reintam. Töö „**Gastrointestinaalne puudulikkus intensiivravi haigetel**“ valmis Tartu Ülikooli anesthesioloogia ja intensiivravi kliinikus, juhendajateks olid prof Joel Starkopf ja külalisprofessor Hartmut Kern. Oponeeris dr Manu Malbrain Antwerpeni Ülikoolist.

Annika Reintami väitekirj põhineb kuuel artiklil, millest viis on avaldatud rahvusvahelistes eelretsenseeritavates ajakirjades ja üks Eesti Arsti 2008. aasta 3. numbris. Uurimus hõlmab gastrointestinaaltrakti probleemide ja intensiivravi lõpptulemuse vahelisi seoseid ning käsitleb ka termini- ja definitsiooniküsimusi. Uurimistöö eesmärkideks oli näidata gastrointestinaaltrakti probleemide olulisust intensiivrihhaigetel; analüüsida teaduslikus kirjanduses esitatud võimalusi gastrointestinaaltrakti funktsiooni hindamiseks; luua gastrointestinaaltrakti puudulikkuse hindamise süsteem praktiliseks kasutamiseks intensiivrihhaigete igapäevases monitooringus.

Patsiendid ja meetodika. Andmed koguti elektroonilisest andmebaasist, kuhu sisestatakse kõikide kliinikumi üldintensiivravi osakonnas ravitud patsientide andmed. Kokku on uurimuses analüüsitud 3900 patsiendi andmeid. Esimeses uuringu etapis uuriti retrospektiivselt gastrointes-

tinaaltrakti puudulikkuse (GIP) esinemist kõikidel täiskasvanud patsientidel, kes olid hospitaliseeritud Charité Ülikooli Haigla (Berliin, Saksamaa) kahte ja Tartu Ülikooli Kliinikumi ühte intensiivrihhaigekonda. GIP oli defineeritud kui vähemalt ühe järgneva probleemi esinemine: toidu talumatus, gastrointestinaalne verejooks, iileus.

Kahes järgnevas uuringu etapis olid vaatluse all patsiendid, kes viibisid ravil TÜK üldintensiivravi osakonnas üle 24 tunni ja kellel mõõdeti intra-abdominaalset rõhku (IAP). Võrreldi intra-abdominaalse hüpertensiooni (IAH) esinemissagedust ja selle mõju ravi lõpptulemusele ning käsitleti primaarse IAH (põhihaigusega kõhukoopas) ja sekundaarse IAH (põhipatoloogia mujal, mitte kõhukoopas) erinevusi.

Neljandas etapis uuriti gastrointestinaalsete sümptomite (peristaltika puudumine, oksendamine, diarröa, soolte laienemine, seedetrakti veritsus, suur nasogastraalaspiraadi hulk) esinemist ja mõju ravi lõpptulemusele.

Viies uuring testis uut GIP hindamise süsteemi patsientidel, kes olid aparaadihingamisel ja viibisid intensiivrihhaigekonda üldintensiivravi osakonnas üle 24 tunni.

Uurimuse peamised tulemused ja järeldused. Nii retrospektiivse kui ka prospektiivse uurimuse põhjal saab väita, et GI sümptomid esinevad intensiivrihhaigetel sageli ja on seotud suurema suremusega intensiivrihhaigepäriodil. Kõige markantsem oli GI-probleemidega seotud surmariski suurenemine plaanilistel kardiokirurgilistel

patsientidel. Ka IAH esineb intensiivravihaigetel sageli ja selle esinemine on seotud pikema intensiivraviperioodi ning ka suurema 90 päeva suremusega. Sekundaarse IAHga patsientide prognoos on halvem kui primaarse IAHga patsientidel. Kirjanduse analüüsi põhjal selgus, et puudub ühene mõõdik gastrointestinaaltrakti funktsiooni hindamiseks intensiivravihaigetel. Puuduvad nii GI sümptomite kui ka GI puudulikkuse konsensusdefinitsioonid. Dissertandi välja töötatud originaalne GIP-skoor (GI sümptomite käsitlemine enteralse toidu talumatuse ja kombinatsioonis konkreetselt mõõdetava IAPga) on heas korrelatsioonis ravi lõpptulemusega, võimaldades lihtsalt süstematiseerida kättesaadavat infot seedetrakti kohta. GIP raskusaste hin-

natuna GIP-skoori abil on oluline võrdluses teiste elundipuudulikkustega ja väärrib kohta hulgielundipuudulikkuse hindamise süsteemides.

Annika Reintam on sündinud 1. oktoobril 1971. Ta on lõpetanud Tallinna Spordinternaatkooli ja 1995. aastal Tartu Ülikooli arstiteaduskonna. Alates 2005. aastast on ta töötanud Ida-Tallinna Keskhaigla anestezioloogia ja intensiivravi osakonna juhatajana. Annika Reintam on Eesti Arstide Liidu, Eesti Anestezioloogide Seltsi ja Euroopa Intensiivravi Seltsi liige. Ta on avaldanud 6 teaduslikku publikatsiooni ja esitanud 16 ettekannet rahvusvahelistel konverentsidel.

Joel.Starkopf@kliinikum.ee